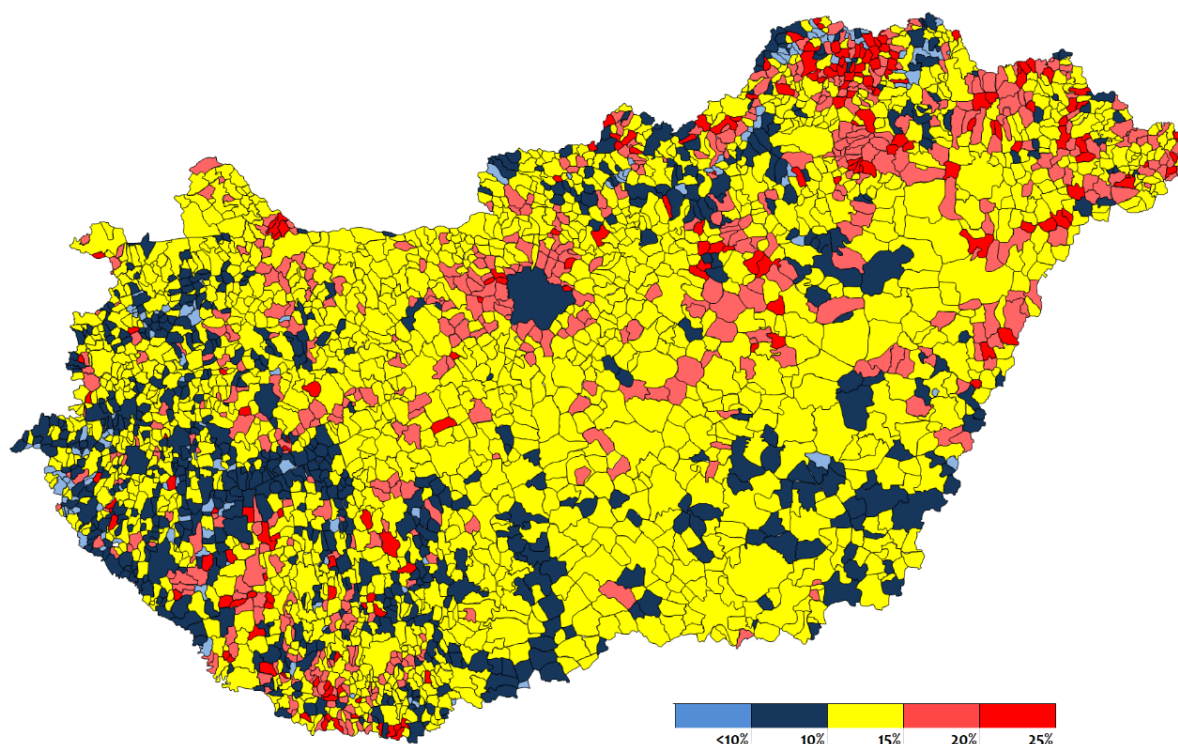

A lassú kihalás fenyegeti a magyar települések egyötödét

Magyarország egyik kezelendő kihívása az elöregedő társadalom. **A KSH adatai szerint 2010 és 2020 között a 18 év alattiak népességén belüli aránya 18%-ról 17%-ra csökkent**, a gyermeket már nagy valószínűséggel nem vállaló 40-59 év közöttiek aránya 28%-ról 30%-ra, **míg a 60 év feletti aránya 22%-ról 26%-ra nőtt**. Az adatokban az időközben külföldre távozó 350 ezer, jellemzően 50 év alatti nincs is benne. Az elöregedés és a népességfogyás nem csupán országos probléma: sok települést sújt nemcsak a nemzetközi, hanem a belső elvándorlás is.

18 év alattiak aránya az állandó népességén belül 2020-ban (százalék)

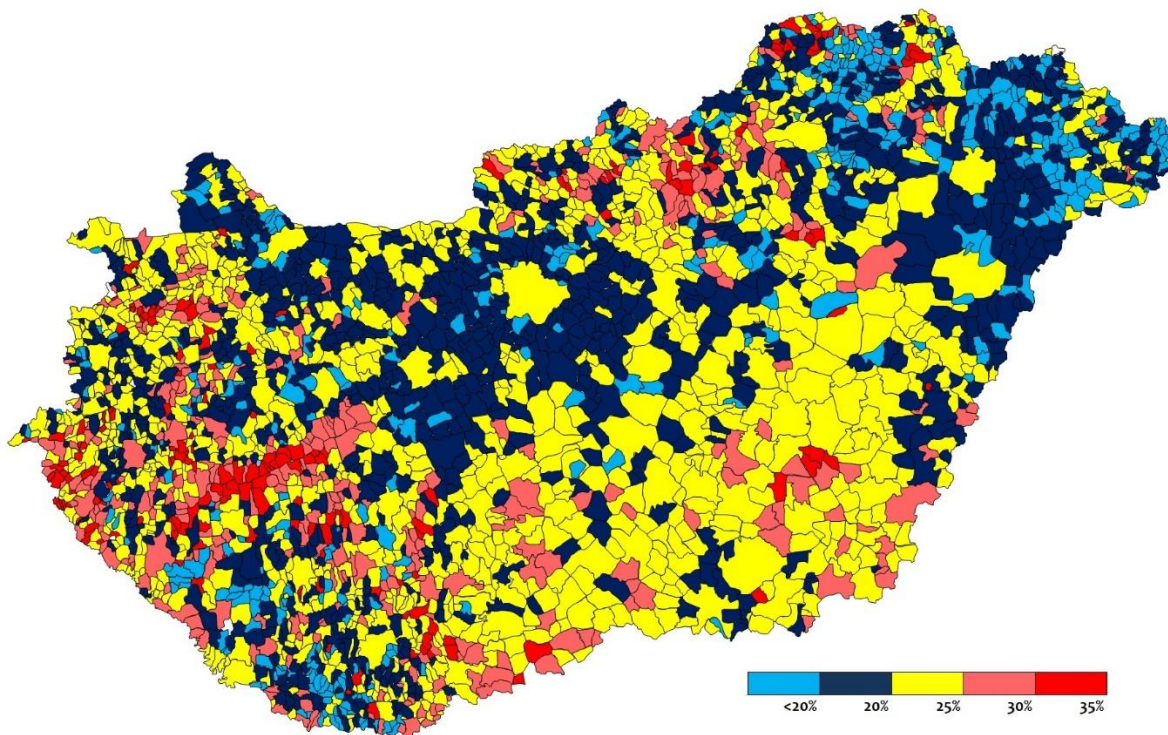
Forrás: a KSH adatai alapján GKI számítás

Azokat a településeket, ahol a fiatalok (18 év alatti) népesség az állandó lakosság legalább negyedét teszi ki, nagy valószínűséggel nem fenyegeti hosszabb távon népességfogyás (a jelenlegi trendek változatlansága mellett). Ugyanakkor **népességfogyás szempontjából különösen veszélyben vannak azok a települések, ahol a fiatalok aránya kisebb, mint 15% (a települések ötöde)**. Ha jelentős demográfiai átrendeződés nem történik, akkor a települések 5%-án (147 település, ahol 10% alatti a fiatalok aránya) a település léte is veszélybe kerülhet.

Az elöregedés szempontjából is komoly veszélyben van sok település. **A települések ötödén az állandó népesség 30%-a 60 év feletti**. Az elöregedő települések főleg az ország északi, észak-keleti területén és a Balaton keleti részén koncentrálódnak. A legnehezebb helyzetben azonban a falvak vannak. A községekben élők átlagéletkora (42 év) két szélsőség között mozog. 91 községben az átlagéletkor 35 év alatti (ezek főleg Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megyékben találhatóak), míg a másik oldalon a **42 olyan település volt 2020-ban, ahol az átlag életkor 50 év feletti volt. Ezek főleg Vas és Zala megyékben találhatóak**. A községek jellemzően fiatalabbak a nagyvárosok környékén, mivel a magas városi lakásárak miatt az agglomerációkba költöznek a fiatalok, ha tehetik.

A települések ötödén (645 településen) 300 vagy az alatti a lakosság száma. Ezek a községek különösen veszélyeztetettek, mivel **114 ilyen településen 10% vagy az alatti a fiatalkorúak aránya.** Valószínűtlen, hogy ezek a települések célzott vidékfejlesztési programok nélkül, a jelen trendek mellett tartósan fennmaradnak.

A 60 év felettiiek népességén belüli aránya 2020-ban (százalék)

Forrás: a KSH adatai alapján GKI számítás

Hosszú távon fontos figyelembe venni az elöregedő településeknek az egészségügyi és a szociális ellátásra gyakorolt hatását. A magyar egészségügyi rendszer számára komoly kihívást jelent ez a jövőben, hiszen csak az utóbbi egy évben 233-mal nőtt az olyan házi orvos praxisok száma, ahol helyettesítéssel kell megoldani a működtetést. A szociális, bentlakásos intézeti helyekre pedig éveket kell már most is várni, miközben az ezekre való igény folyamatosan nő. Ez pedig arra int, hogy **a települések jelentős részén inkább erre (egészségügyi és szociális ellátás) kellene költeni a sport és hiteleti célú, vagy egyéb presztízs beruházások helyett.** Ugyanígy sokkal célszerűbb volna **az alsórendű utakat gyors ütemben felújítani** (a szakrendelők és kórházak eléréséhez), mint újabb gyorsforgalmi utakat, ki nem használt vasutat építeni.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44. Telefon: 06-1-318-1271
E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832
Hannya Omar, omar.hannya@gmail.com +36-70-425-7261